

[nsanlar z mlrind mcbur deyillrm Hac lham liyev yazr](#)

Allah-taalann elmi qeyri-mhdud olduundan, ninki bizim ilrimizin nticsindn agahdr, blk ilrimizin .btn mqddimsin d agahdr

Arannews-Bismillahir-Rhmanir-Rhim.nsanlar z mlrind mcbur deyillrmi? Allah-taala zli elmi il hr insann n edcyini bilirs, onda gnahkar gnah etms Allahn elmi chl olmazm?Qdim zamanlardan alimlrin nizrini clb etmi msllrdn biri d mhz el bu olub. ri mzhbinin qidsin sasn insann grdy ilrin faili Allah-taaladr v insan sadc bir alt rolunu oynayr.hli snnnin digr mzhbi Mtzil is rilrin nqt mqabilini dnr v bel gman edirlr ki, Allah-taala insann ilrin he bir mdaxil etmir. nsanlar xlq etdikdn sonra zbana buraxb, onlar da n istyir v nec istyirlrs onu da edirlr.Amma hli-beyt mktbin mnsb olan, Qurani-Krimin aylrindn v hli-beyt klamlarndan istifad olunan nc nzriyy sasn insan n tam zbana buraxlb v n d tam ixtiyar sahibidir. Bu mslnin aydn olmas n mrhum Aytullah Seyyid bdl Qasim Xoinin misalna diqqt edk:Tsvvr edin ki, biri iflic xstliyin mbtla olub v tam hrktsizdir. Onu yalnz elektirik cryan vasitsil hrkt gtirmk mmkndr. Elektirik cryan qoulduqda hrkt edir, ayrldqda is hrktdn qalr. stdiyimiz vaxt elektirik cryann ondan ayrb hrktdn saxlayaq. ndi bu cr insan hrkt edib i grs bhsiz ki, bunu z ixtiyar il edck. str pis i grsn, istrs d yax i. Biz nisbt veriln yalnz elektirik vasitsiyl ona verdiyimiz gc, qdrtdir. Hr an bunu onun lindn ala bilrik. Lakin bunu elmirik v onu z xouna buraxmq ki, bu gc-qdrtdn z ixtiyar il istifad etsin.Bizim d hyatda grdymz ilr bu crdr. Gc, qdrtd Allah-taala tarfindndir, hr an onu bizdn ala bilr. Amma myyn bir zamanadk (mrnn axrnadk) bu qdrtdn nec bhrlnmyi bizim z ixtiyarmza qoyub. Odur ki, pis i d grsk, ii grmy qdrtd Allahdan olsa da bel, biz zms z irad v ixtiyarmzla grrk. bizim zms nisbt verilir. hli-beyt klamlarnda nql olunan “n cbr v n d tfviz (zbanalq), blk orta bir yol” mhur cmlsinin mnas da el budur.Allahn zli elmin dair sualdak msly glinc is, demliyik ki, iin nticsi il onun mqddimsi arasnda frq qoymamalyq. Sual hqiqtd bu frqi qoymaqdan irli glir. Allah-taalann elmi qeyri-mhdud olduundan, ninki bizim ilrimizin nticsindn agahdr, blk ilrimizin btn mqddimsin d agahdr. gr bir iin btn mqddimsini nzrd tutsaq “irad”, “istk” mqddimnin srasnda deyilmi? Odur ki, Allah-taala insanlarn mllrin olduu kimi alimdir. Yni Allah-taala btn ilr btn mqddimsi il birlikd alimdir. gr i ixtiyari idirs, Allah da ixtiyar qeydi il idn agahdr. Bel ki, gr ixtiyar ilrimizd mcbur olsaq, onda Allahn elmi chldir. nki iin mqddimsindn biri “irad”, istk”-dir. Bizim iimiz ixtiyar qeydi il birlikd Allaha mlumdur. V bu .elmin insan ixtiyar il he bir ziddiyyti yoxdur